

8

KONEČNĚ SPECIÁLNÍ

Na krátkou dobu jsem se rozešel s Helen a poté opět zavítal do Herefordu na druhé kolo dovednostního výcviku. Byl jsem tedy single, nemusel si s ničím lámat hlavu a tento stav mi zcela vyhovoval. Jednu sobotu jsem se rozhodl kluky vytáhnout na večerní tah do hospody a trochu se s nimi pobavit. Plánovali jsme zajít k holiči, koupit si nové hadry, zakousnout něco k obědu a potom vyrazit do města, obrátit do sebe pár piv a snad jím příliš neotupit své smysly, abychom mohli pokecat s nějakýma holkama.

Od holiče jsme zamířili do obchodů. Většina kluků dala přednost Top Manu nebo Nextu, mě to však více táhlo k Armanimu a Guccimu. Se Zakem a Chazem jsem vstoupil do butiku, v němž prodávali všechno to oblečení prvotřídní kvality. Prohlížel jsem si košile a znenadání se ke mně donesly zvuky nedaleké šarvátky. Otočil jsem se a zrak mi padl na sehnutou majitelku obchodu, jež vytahovala Chazovu nohavici, čímž odhalila džíny pod ní. Zní vám to povědomě? Jop, přesně za tohle mě sbalili coby náctiletého kluka, který se vymkl kontrole. Tehdy jsem se po „vymyšlení“ tohoto postupu považoval za génia, jako kdybych vynalezl žárovku nebo něco podobného, dokud mi policista neoznámil, že jde o jeden z nejstarších triků z příručky, a jaký jsem idiot.

Kámošovi se majitelku podařilo setřást, načež odpelášil. Majitelka nato zavřela dveře, zamknula a prohlásila: „Vy nikam nepůjdete...“ Já

si hleděl svého, takže jsem se jejím rozkazem řídit nemínil a pokusil se okolo ní projít; začala se mnou však zápasit. Za okamžik jsme se poroučeli na podlahu i s jednou z figurín a dopadli do výlohy. Představte si, kdybyste si toho dne v Herefordu prohlíželi výkladní skříně. A město víkendovými nakupujícími překypovalo.

Podařilo se mi ji odstrčit a v mžiku jsem byl u dveří, odemkl je a hnal se ulicí k místnímu parkovišti. Během zpáteční cesty do kasáren Stirling Lines jsem nemohl uvěřit, co se právě stalo. Nad mou hlavou prolétával v nízké výšce vrtulník a já si myslel: *Do prdele práce, poslali vrtulník, aby po mně pátral*. Hlavou mi běžely všemožné bláznivé scénáře. Skutečnost, že jsem nic neprovedl, nijak mé obavy nerozptýlila, jelikož válet se na podlaze s majitelkou obchodu a figurínou není zrovna vhodné.

Došel jsem zpátky do kasáren, aniž by mě dopadli. Dorazil jsem na cimru, kde seděli Zak s Chazem a samolibě se šklebili. Stačí poznamenat, že jsem celou tu situaci shledával mnohem méně zábavnou.

„Vy zkurvení idioti! Co jste to, doprdele provedli?“

„Och, budem v pohodě. Kdo se to asi tak domákné?“

Zatímco mi odpovídali, přijížděl po příjezdové cestě policejní vůz ministerstva obrany.

„Každopádně jsem s tím neměl nic společného. Radši byste měli říct policajtům pravdu.“

Ukázalo se, že Zak informoval o tomto geniálním figlu Chaze, který jej považoval za zbrusu nový, důmyslný nápad, a uvolil se vyzkoušet ho v praxi. Ti debilové to plánovali celou dobu, jako kdyby se jednalo o Velkou vlakovou loupež vykonávanou novodobým Ronniem Biggsem a Busterem Edwardsem.

Vzali nás do policejních cel a vyšetřování se rozjelo. Pověděl jsem jim, že s tím nemám nic společného, a navrhl, aby si promluvili s majitelkou obchodu. Tento návrh s sebou přinášel prvek rizika, protože

i když jsem se nic ukrást nepoužil, svedl jsem zápas s majitelkou a figurínou ve výloze. Chaz se mezitím ke svému činu doznal, ovšem Zak popřel, že by o tom cokoli věděl.

Zbytek víkendu byl příšerný. Kvůli křivému obvinění z údajného zbití druhé osoby jsem žil nyní v přesvědčení, že se mnou vyrazí dveře, protože se můj kámoš pokusil šlohnout džíny. Ať už to zní vtipně sebevíc, tenkrát jsem se vážně domníval, že mě vyrazí s ostudou podruhé, a můj sen se rozplyne. Jednoho pondělního rána se objevil ten samý DS, jenž mě prvně vyhodil, aby mi jaksepatří vyčinił, a já se během celého kázání cítil neskutečně trapně. Přesně jsem si uvědomoval opovrženihodnost té situace, neboť jsem se v ní coby hloupý, čtrnáctiletý kluk, sám ocitł.

Úpěnlivě jsem DS přemlouval, aby s policií promluvil, on však o tuto možnost nejevil nejmenší zájem. Co se týkalo mých šéfů, odehrál se nechutný incident, a i kdybych v něm prsty neměl, byl jsem ve společnosti těch ničemů v době, kdy k němu došlo. Zak z toho nakonec vyvázł, nicméně Chaz dostal padáka a musel se vrátit k mariňákům. Byla to taková škoda, poněvadž šlo o vážně skvělého chlapíka; bylo mi ho líto. Dodnes se spolu bavíme. Po zbytek života bude muset lidem říkat, že se mu téměř podařilo rozšířit řady Speciálních jednotek, ale na poslední chvíli jej vylili kvůli pokusu ukrást jedny džíny. Já ve výcviku setrval pouze o vlasek.

Vojáci v sobě mají zakódovaný sebedestruktivní rys, o tom není pochyb. Chaz procházel několik měsíců peklem a jednou nohou již vstupoval do jedné z nejprestižnějších bojových jednotek na světě. Přesto se vše zmíněné rozhodł riskovat v zájmu krátkodobého, vzrušujícího zážitku. Žádný racionálně uvažující člověk by se takto nezachoval. Od mnohých vojáků slychám, že chtějí udělat za svými dosavadními životy tlustou čáru a začít znovu. My vojáci žijeme v tomto světě vytvořeném pro nás, v němž panuje pořádek,

a toužíme po jediném: vytáhnout pojistku, rozervat jej na kousíčky a vypořádat se s nastalým chaosem.

Zní to jako bláznovství, ovšem právě toto hraniční šílenství přivádí vojáky ke Speciálním jednotkám. Rovněž to dává dokonalý smysl, neboť vojáci si hoví v situaci, kdy jsou obklopeni chaosem. Je to stejně přirozené, jako pták sedící na stromě.

Po (ne tak) Velké butikové loupeži kolovaly všechny typy vtipů: jaký je rozdíl mezi SBS a SAS? *It's all in the jeans** ... Má spoluúčast na celé té záležitosti mě uváděla do rozpaků.

Na kopcích nás štváli podruhé. V podstatě se to nelišilo od mé první zkušenosti, leč nyní jsem postupoval poněkud prozíravěji. Než nás na ně vypustili, schrastil jsem několik dvacetilibrovek, zmačkal je a vložil do kondomů, které jsem následně spolykal s vědomím, že za dva či tři dny vyjdou ven přirozenou cestou. Ostatním členům své patroly jsem poradil totéž, takže o prachy nouze nebude. Donesly se ke mně historky o lidech, kteří zhltili všechno možné, včetně hodinek.

Navzdory své první zkušenosti jsem i nadále patřil k těm, kteří vyhledávali úkryt ve stodolách a domech, kdykoli k tomu měli příležitost. Jednoho dne jsme vzali za vděk jedním opuštěným domkem a vyloudili ze svých těl několik bankovek, jako z nějakých výstředních, lidských bankomatů. „Vybrali“ jsme čtyřicet liber a další krok spočíval v nalezení obchodu, v němž by se daly utratit.

Našel jsem nějaké pracovní oblečení, oblékl si ho, stopem dojel do místní vesnice a vyhledal prodejnu se smíšeným zbožím. Naplnil jsem košík tyčinkami Mars, brambůrky a plechovkami s kolou. Zrovna jsem pokládal košík na pult, když v tom někdo pronesl: „Dorazili kluci.“ Střelil jsem pohledem doprava a spatřil transportér Hunter Force, který právě zastavil před obchodem. *Och. Můj. Zkurvenej. Bože.*

---

* Pointa tohoto vtipu spočívá ve stejné výslovnosti slov „jeans“ a „genes“. Tedy: Všechno je to v džínách/genech.

Tihle chlápci vlastnili naše fotky, takže jsem byl vmžiku podělaný strachy. Postupně přicházeli do obchodu a já tady stál se stovkou tyčinek Mars v košíku a snažil se držet jazyk za zuby, abych nikomu nevyzradil svoji anglickou národnost. Dívka za pultem se mě optala, jak se mám, a já namísto odpovědi pouze cosi nesrozumitelně zamumlal pod vousy.

Zapltil jsem, sklonil hlavu a před opuštěním obchodu dal ve dveřích přednost několika vojákům. Procházel jsem okolo transportéru, z jehož zadní části na mě zírali vojáci; vypadali drsně a nepochybně si mysleli: *Koukněte na toho neduživého kokota v civilu...*

Po návratu do úkrytu jsem ostatním rozdával dlabanec a seznamoval je se svým vyvážnutím o fous. Náhle kdosi zařval: „Kurva! Míří sem patrola!“ Většina kluků se schovala, ale já byl pořád v těch montérkách. Touto dobou se však okolo již ochomýtal i několik stavařů, kterých jsem se neprodleně zeptal: „Jak vám můžu pomoci?“ V okamžiku, kdy vojáci, kteří vypadali se svými zbraněmi hrozivě, ke stavení došli, jsem házel lopatou cement do míchačky. Zašel jsem ještě dál a svým nejlepším velšským přízvukem na ně zahalekal: „V cajku, mládenci?“ Vojáci se na mě usmáli, zamávali mi a odklusali pryč.

Napodruhé jsem úniková cvičení zvládl, aniž by mě kdokoli obvinil z útoku na farmáře. Cvičení skončilo po deseti dnech na útěku; dorazili jsme na konkrétní RV a najednou se k nám ze všech stran hrnuli lidi. V té chvíli nám svitlo: nastal čas na „kruťárny“. Nacpali nás do dobytčáku a odvezli na nespécifikované místo. Posléze všechny zase vyhodili ven za hojného postrkování, řevu a křiku, zatímco se okolo našich nohou motali vrčící psi s pěnou u huby.

Propracovali si ke mně cestu dva chlapi; ušetřili mně pár šťouchanců a dlobnutí a při hovoru přibližovali ústa těsně k mým uším – jako kdyby předváděli nějaké ujeté komediální číslo, nebo se vžili do rolí bizarních klaunů z hororu. Jeden z nich do mě neustále rýpal,

přičemž pronikavou fistulí, jež naháněla husí kůži, opakoval: „Koukněte na něj! Koukněte na něj!“ Značně mě to rozčilovalo, což byl samozřejmě účel.

Výstup těchto klaunů představoval pouhou zahříváčku před šestatřicetihodinovým výsledkem. Ze všeho nejdřív mi na hlavu nasadili kápi, zavedli mě na prostranství pokryté jílovitou břidlicí a zapnuli stereo. Z reproduktorů se naneštěstí nelinuly tóny mých oblíbených skladeb, ale duněl z nich úděsný, bílý šum. Představte si tón, který uslyšíte, zavoláte-li omylem na faxový přístroj, zkombinovaný se zvukem, jenž vytvářejí stovky nehtů škrábajících po tabuli, ovšem stokrát hlasitější, a uděláte si představu. Zatímco se nám pokoušeli způsobit krvácení z uší a odrovnat mozky, ohýbali části našich těl do různých stresujících pozic. Pokaždé, když jsem z dané pozice vypadl, mi někdo strčil koleno mezi ramena nebo patřičně upravil lokty do požadované polohy. Měl jsem pocit, že nade mnou neustále někdo přešlapuje. Tímto způsobem nás mučili několik hodin a potom nás vzali k výsledku.

Nejprve jsem si musel obléct pracovní kombinézu. Pak mě šoupli do místnosti a svlékli do naha. I přes nasazenou kápi jsem vycítil, že se okolo mě někdo prochází. Vzápětí mi kápi bez varování sejmuli a já stál před třemi ženami, jež seděly za stolem. Jedna z nich začala prstem ukazovat na mé péro a vykřikovat: „Co je, kurva, tohle?“ Utahovali si ze mě zdánlivě celé hodiny, říkali mi, jak jsem ubohý, a smáli se. Mezi urážkami a demoralizováním se mě neustále ptali na jméno, hodnost a číslo, tedy informace, které jsem jim samozřejmě nesměl sdělit. Než budeme pokračovat, měl bych vám osvětlit jednu skutečnost: v té místnosti byla pořádná kosa...

Znenadání jsem se (nahý) ocitl připoután k paletě a za okamžik už mě skrápěli ledovou vodou z hadice. Celou tu dobu jsem si přál, aby mě zase začali vyslyšet, a jednoduše se nemohl dočkat, až to

skončí. Když vás však opětovně zasypávají otázkami, nejráději byste se vrátili na tu paletu a vzali za vděk ledovou vodou. V další místnosti seděl za stolem velký maník s pytlíkem bonbonů. Pořád a pořád dokola se mě vyptával na jméno, hodnost a číslo, a mezitím si házel do pusy cukrovinky. V jiné místnosti na mě čekal vážně milý chlapík, jehož úkolem bylo uvolnit vás a následně zaskočít. Během vyslyšení se musíte vyvarovat jednoznačným odpovědím typu „ano“ a „ne“, a právě v přítomnosti tohoto příjemného vyšetřovatele se dalo nejvíce očekávat, že se kvůli jeho vystupování zapomenete.

Když podstoupíte první kolo vyslyšení, víte, že touto kratochvílí strávíte šestatřicet hodin. Nicméně musíte zapomenout, co je jejím účelem a odměřovat čas ve vteřinách. Téměř cítíte, jak se vám smaží mozek, takže občas nevíte, co provádíte nebo říkáte. Jednoduše musíte doufat, že zatímco přenecháváte kontrolu nad svým jednáním autopilotovi, neděláte nebo neříkáte nic nevhodného. Jde o plnohodnotnou psychologickou válku, nejdivnější věc, jakou jsem kdy zažil. Jimi hrané hry jsou zlomyslné a kruté. Připomnělo mi to onu scénu z filmu *Mechanický pomeranč*, v níž rozevrou hlavní postavě oči svorkami, experimentují na ní a mučí ji Beethovenovou symfonií č. 9. Zajisté jsem díky tomu pochopil, co příšerného musí prožívat lidé, jež někdo drží coby rukojmí doopravdy.

Většina lidí ten výslech zvládne, ale někteří v této cílové rovince neuspějí. K této nepočetné skupince se zařadil i Zak, který najednou zpíval jako kanárek. Vykládal vyšetřovatelům o zabezpečení na naší základně, jak by dokázal získat přístup ke kamerovým systémům, a bezmála o všem ostatním, o čem by měl pomlčet. Následně se roznesly drby, podle nichž mu podali sérum pravdy. Netuším, zda se zakládaly na pravdě, ale prý se jej chtěli zbavit kvůli té události s džínami. Proč by jim tohle všechno pro všechno na světě jinak vyprávěl? Prostě to nedávalo žádný smysl. Tak či onak, mně

to bylo u prdele, vzhledem k tomu, jak to podělal mému kámošovi Chazovi.

Po uplynutí oněch šestatřiceti hodin mě zavedli do další místnosti a sejmuli mi z hlavy kápi. Předě mnou stál důstojník, který mi bez jakýchkoli okázalostí oznámil: „Jsem dohlížečící důstojník. Prošel jste. Gratuluju.“ Nenastal žádný okamžik z filmu, během něž bych výskal, hulákal a plácal si s ním dlaní. Nicméně jsem měl pocit, jako by mi z ramen právě spadl obrovský balvan. Z původních dvou set padesáti vojáků výcvik úspěšně dokončilo pouhých sedm a já se ve třiadvace-ti stal členem věhlasné SBS. Mého někdejšího učitele matematiky by tento fakt mohl překvapit, kdyby se o něm někdy doslechl. Já překva-pen nebyl.